

skih delalcev je sprejela zbornica sklep, da se napravijo delalske zbornice (Arbeiterkammern), katerim se pa za zdaj volilna pravica za drž. zbor ni dala, kar je nedosledno. Če se namreč obrtniki kot peti stan v državi pripoznajo in se jim zbornice dovolijo, bi tudi dosledno bilo, da imajo zbornice kakor trgovinske tudi volilno pravico.

Principielno važnost ima sklep, po katerem so se volitve velikega posestva na Gornje-Avstrijskem ovrgele zato, ker so med volilci bili tudi užitniki cerkvenih beneficij. Vlada imela je v odboru večino in je predlagala, da se omenjenim užitnikom volilna pravica varuje. Manjšina odborova je nasprotovala in v zbornici s 120 proti 116 glasovom zmagala. Župniki in drugi užitniki cerkvenih beneficij naj toraj prav debelo davke plačujejo, političnih pravic pa naj ne imajo! — to je „pravna“ država liberalnih ustavakov! — Ker znaša večina le 4 glase, so graje vredni slovenski poslanci, kateri v tej reči niso glasovali. S Hermanom vred je 5—6 slovenskih glasov, ki bi bili lahko zavrgli krivični predlog odborove manjšine, posebno ko bi se bil tudi poslanec Bärnfeind, ki ga na Dunaju ni bilo kakor tudi g. Hermana ne, za to sejo pridržal. Da bi „Slovenci“ na Dunaju ne bili, je težko misliti; njih molčanje se toraj le tolmačiti da tako, da je to po njih mislih stvar, ki ne zadeva „narodnosti.“ Le čakajte, zamrzli „narodnjaki“, kmalu se utegnute prepričati, kako dobri da bi bili volilci duhovniki v velikem posestvu!

Vnanje države. Nemčiji bi bila skoro zvezda sreče utrnola. Bismark je namreč hotel odstopiti, ker je drž. zbor enoglasno sprejel predlog, da se drž. poslanci med dōbo zasedanja ne smejo meni in tebi nič zapirati, kakor se je ravno godilo s poslancem Majunkem, vrednikom „Germanije“, ki je bil obsojen, ker je list Bismarka žalil, češ, da je napad Kullmanov „komedijski“ bil. Drž. zbor je sklenil, da je treba postaviti, ki bo poslance zapiranja med zasedanjem varovala, Majunke je bil vsled tega brž izpuščen, Bismarka je pa vendar enoglasni sklep hudo jezil. Toda tudi veliki gospodje se dajo potolažiti, če se jim še višji dobrikajo, in tako je tudi B. od cesarja in cesarjeviča tolažbo sprejel in ostane. — Sodnija za cerkvene zadeve kliče preč. škofa, dra. K. Martina v Paderborni, na den 5. jan. k obravnavi v Berolin, ker ga hočejo — odstaviti!

Pravda proti grofu Arnimu se je 19. t. m. končala s tem, da je tekmeč Bismarkov obsojen bil v 3mesečni zapor, v kterega se pa 1 mesec preiskovalnega zapore všteje. Zagovorniki se bodo na višjo sodnijo obrnoli.

Razne stvari.

(Vabilo). V ponedeljek po božičnih svetkih, to je 28. dec. t. l. zvečer ob pol sedmi uri bode v prostorijah narodne čitalnice v Ptujju občni

zbor, h kteremu se vsi udje z dodatkom vabijo, da se tega zbora posebno živahno vdeležijo, ker se bode o obstanku in razpustu čitalnice glasovalo in odločilo.

Odbor.

(*Ta se je izkazal!*) Tam gori pri sv. Ožbaldu v marbeškem okraju je krajni šol. svet. No, to še nič novega ni; novo in prav originalno pa je, kako da ta krajni šol. svet svoje pravice brani. Prišel je namreč k sv. Ožbaldu provizor, in kraj. š. svet mu brž „dekret“ pošlje, da naj šolskih otrok ne uči kršanskega pozdravka: „Hvaljen bodi J. K.“ — Zakaj pa ne? Zato ne, pravijo šolski očetje — „ker bi se sicer pri ljudeh lahko pomota vtepla za stran tega, kdo da je prav za prav v šoli gospod.“ — Šol. svet se toraj po tej logiki boji, da bi ljudem, če otroci lepo kršansko pozdravljajo, na misel prišlo, da je J. K. gospod ožbaldske šole! — Veste kaj, možje: da se temu za vselej v okom pride, dajte g. provizorju še eden „dekret“ in mu zapovejte, da naj otroke pozdravljati uči s tem pozdravom: „Gelobt sei der löbliche Ortsschulrath von St. Oswald im Drauwalde!“

(*Sreča na Pruskem doma.*) Po vladnih izkazih se je iz kraljevine Pruske leta 1871 38.537, l. 1872 pa 64.905 ljudi v tuje dežele izselilo. Te številke nam jasno kažejo, da pač na Pruskem ni rajskega življenja, kakor si ga avstrijski Prusaki tam domišljujejo. Vzrok močne izselitve je deloma huda vojaška postava, deloma pa preganjanje katoliške cerkve.

(*Stancel in „Gresham.“*) Komaj smo poročali, kako da agent Stancel pod firmo „Slovenije“ okoli Celja gospode k zavarovanju preužitka napeljuje, se nam poroča tudi iz Središča, da ravno tako dela; imenovajé gospode, ki so se po njem pri „Sloveniji“ zavarovali, lovi drugih za „Greshama.“

(*Žalostni nasledki pijančevanja.*) Od Marije Snežnice se nam poroča: Jan. Dvoršak, 25leten, močen fant, gre s 3 možmi 2. adventno nedeljo v Cmurek pijančevat. Dobro nažehtani vina in žganjice se podajo na večer proti domu. Enega so morali spotoma v nekem hlevu pustiti, ker ni mogel naprej. Potem navstane med njimi prepir, iz prepira pa pretep. Eden pijancev, zakonski mož J. N., močnega fanta J. D. premaga in tako divjaško ž njim dela, da fantu krv iz ust in ušes brizga. Ranjenca pustita zdaj divjaka (oba zakonska in očeta!) in razbiti fant se privleče domu in umrje 5. dan, 11. t. m. Dne 14. dec. je bila do pol 8. ure na večer sodnijsko-zdravstvena preiskava, pogreb še le ob 8. uri. Pokojni — bodi mu Bog milostljiv — je bil mlad pijanec, ravsar in divjak, ki se je celó na svojega očeta stavil! — Ko nesrečneža čujeta, da je fant mrtev, se sama sodnija izdata; najhujši vzame drugega dne strupa, domači mu pa brž mleka piti dajo, da je še pri življenju in bolan doma leži. — To so nasledki neumnosti starišev v teh krajih, ki že otroke vino piti vadijo in celó silijo! —

(Odlikovanje). Ponočni čuvaj na Vidmu, Fr. Soba, dobil je srebrni križec za zasluge, ker je ustavil tolovaja Prčiča na videmskem mostu, v borbi z njim pa hudo poškodovan bil.

Poslano.

Iz Ljutomera 11. dec. Denes je naš novi poštni upravitelj nad menó tako zarezal, kakor morajo to le uradni sluge včasih zaslišati.

Izročil sem mu prejemnico (Recepiss) o nekaki prtljagi. Prejemnico sem nemško, na slovenski tiskani strani pa tudi slovensko izpolnil in kot prejemnik prtljage dostojno podpisal. Viditi slovensko pisavo začne poštni uradnik režati: „Was haben Sie denn da gemacht? Was Sie nicht alles haben wollen? Da möcht mich der Postkommissär schön anschauen, wenn er so was findet! Wenn's Ihnen nicht recht ist, so beschweren Sie sich!“

Potem zgrabi podpisano prejemnico, njo razčesne in mi poda drugo, katero v božjem imenu zaradi končanja te pravde in silno potrebne prtljage samo na nemški strani podpišem.

Cloveka, kateremu je narodnost sveta stvar, mora zares žalost in nevolja obhajati, kadar vidi, kako da se v svobodni (?) Avstriji narodne pravice in spoštovanje slovenskega jezika na slov. zemlji po nižjih uradnikih mnogokrat tako predrzno zanikujejo in zatirajo. Po takih dogodjajih nastane lahko prašanje: Je-li se po uradih posebno na Slovenskem tako razumeva §. 19. jednakoopravnosti? Zakaj je na poštnih prejemnicah tudi slovensk tekst, če se ga slovenska stranka poslužiti ne sme? Ne pripomaga li večina tukaj-

šnjih Slovencev za vzdržanje poštnega urada svojimi prineski, ali je morda ljutomerska pošta samo za Nemce? Je-li sploh v Avstriji samo nemški jezik vsezveličaven? Ljutomerčan.

Dr. Klemenčič-ev spominek,

za kterega sem pobiral, je že postavljen in velja sè vsem 152 gld. Nekatere goldinarje, ki sem jih razun omenjenih 152 gld. (glej štev. 26. „Slov. Gosp.“) v ta namen pozneje še dobil, stanejo me razne korespondence. Prijateljski doneski so toraj ravno zadostili, postaviti časten spominek narodnjaku, ki je svoje dni mnogo žrtvoval slov. národu na korist, posebno v izobraženju slov. mladeži. Še enkrat toraj prisrèna hvala vsem č. gg. prijateljem rajnega, njemu pa večni pokoj!

Fr. Ozmeč,
provizor.

Loterijske številke:

V Trstu 19. decembra 1874: 52 54 21 38 51
Prihodnje srečkanje: 2. januarja 1875.

Tržna cena pretekli teden	V Mari- boru		V Ptuju		V Celju		V Varaž- dinu	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pšenice vagan	4	50	4	50	4	60	4	15
Rži	3	80	3	40	3	35	3	30
Ječmena	3	60	3	—	2	40	2	50
Ovsa	2	20	1	80	2	20	1	90
Turšice (koruze) vagan	3	10	2	60	3	—	2	40
Ajde	2	80	2	40	2	80	2	10
Prosa	3	80	—	—	3	40	—	—
Krompirja	2	10	1	80	2	—	1	60
Sena cent	1	80	2	—	1	20	1	—
Slame (v šopkih)	1	40	—	—	—	80	—	—
„ za steljo	—	80	—	80	—	60	—	—
Govedine funt	—	28	—	30	—	28	—	22
Teletine	—	30	—	32	—	30	—	24
Svinjetine	—	32	—	30	—	40	—	30
Slanine	—	36	—	35	—	40	—	26

Darovi za božične praznike in novo leto.

Zlatnine, srebernine in to iz pravega in kitajskega srebra.

Spodobno se zahvaljujé za dosedanje meni skazano zaupanje naznanjam, da sem si

zalogo zlatnine in srebernine

novi in bogato preskrbel ter priporočam p. n. občinstvu za prihodnje praznike kot vezila: Zlatih prstanov, zlatih in srebernih križcev, zlatih in srebernih lancev (za gospode in gospé), zlatih prstanov z diamantri, zlatih naušesnikov in naušnic, granatnih, zlatih in srebernih olepšav, naročnih olepšav, zlatih in srebernih svetinjic, bučik ali prsnih igel, jedal različnih vrst in karkoli se na mizi rabi; tabakir, naprstkov itd.

V moji zalogi so dalje stvari iz kitajskega srebra na poljubno izbiro in za vsako porabo.

Ob enem naznanjam p. n. občinstvu, da preskrbljujem vse v moj posel spadajoče poprave, ter sprejemljam rezljanja, pozlačenja v ognju i. t. d.

Zlahtni kameni, staro zlató in srebró se kupuje ali zamenjava.

Henrik Schön, juvelir, zlatar in srebernar v **Mariboru**,

spodnja gosposka ulica, v Grubičevi hiši štev. 105.